

Velika mikrobiološka zagađenja u nekim razdobljima godine karakterišu vodu Zapadne Morave kao neupotrebljivu za zalivanje i druge namene.

To je upravo objavila grupa istraživača sa Agronomskog fakulteta u Čačku, na čelu sa profesorom biologije dr Goranom Markovićem, precizirajući da je poslednja, peta klasa vode, utvrđena na uzorku uzetom u Stančićima, nizvodno od Čačka.

Po Uredbi o graničnim vrednostima zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama (Sl. gl. RS 50/2012), kvalitet površinskih voda svrstava se u pet klasa: prva ima odličan ekološki status, a u petoj su vode neupotrebljive za bilo koju svrhu.

Vodotokovi sliva Zapadne Morave decenijama su veliki primači otpadnih voda različitog porekla. U slivnom području postoji 30 gradskih i više stotina seoskih naselja, i oko 200 većih industrijskih zagađivača. Do sada su, recimo, beležena zagađenja nitratima i nitritima (1991), živom (1994), kadmijumom (2003) i drugim teškim metalima.

Tokom 2016. za potrebe ovog istraživanja („Ocena ekološkog statusa reke Zapadne Morave“) uzeti su uzorci sa četiri tačke srednjeg toka reke i ispitani u laboratorijama Zavoda za javno zdravlje u Čačku.

Na prvom profilu, 500 metara nizvodno od brane HE „Međuvršje“, voda je bila u trećoj klasi. Povremeno se povećavao sadržaj amonijum jona i bakterija. „Zagađenja su posledica dotoka komunalnih i industrijskih voda Užica, Požege, Ivanjice, Guče i Lučana, kao i eutrofizacije jezera zbog prenamnoženosti biljaka“ - naveli su istraživači.

Ista klasa (treća) utvrđena je i na drugom profilu, kod sportskog centra „Mladost“ u Čačku. Leti, ovaj deo reke se spuštanjem brane pretvara u gradsko kupalište, tok je usporen i voda zagrejana pa se brže razgrađuju organska zagađenja i pogoršava kvalitet.

Takođe u treću klasu svrstana je voda sa trećeg profila, ispod mosta na kružnom putu oko Čačka, ali je tokom juna pala u četvrtu zbog mnoštva bakterija, jer se u međuprostoru u reku ispušta jedan broj kanizacionih voda i otpadnih tečnosti zanatske delatnosti.

Reka je u vrlo teškom stanju bila na četvrtom profilu, kod visećeg mosta u Stančićima, 500 metara nizvodno od ušća Čemernice koja je indirektni primač otpadnih voda Gornjeg Milanovca, i pet kilometara nizvodno od gradskog kolektora Čačka. Istraživači su to ovako opisali:

„Kvalitet rečne vode na četvrtom profilu tokom 2016. bio je znatno lošiji nego na drugima. Profil je pod stalnim uticajem otpadnih voda gradskog kolektora Čačka koje neprečišćene dospevaju u vodotok, a veliki uticaj ima i reka Čemernica. Kvalitet vode tu je, na osnovu prosečnih vrednosti amonijum jona, ukupnih kolimorfni i fekalnih bakterija, odgovarao slabom ekološkom statusu (četvrta klasa), a tokom juna imala je loš ekološki status (peta klasa). Kvalitet vode bio je izrazito loš, posebno u pogledu pokazatelja mikrobiološkog

zagađenja.”

Oni, u zaključku rada, još jednom napominju da je voda na rečenom profilu u Stančićima „neupotrebliiva za zalivanje i druge namene” naglašavajući da svi ovi rezultati ukazuju na neophodnost izgradnje sistema za prečišćavanje otpadnih voda iz gradskog kolektora Čačka. Ovo istraživanje objavljeno je nedavno, tokom 23. Međunarodnog savetovanja o biotehnologiji na Agronomskom fakultetu u Čačku.

Izvor: glaszapadnesrbije